

Tilstrømningen af trængende fra Land til By ved, at man har været mere karrig overfor de trængende, end man burde have været, hvad der har medført, at disse, i Stedet for at blive der, hvor de være forsørgelsesberettigede, ere rejste ind til Byen i Haab om der at faa en højere Understøttelse. Dermed skal ikke være sagt, at Understøttelserne som Helhed ere mindre ude paa Landet. Jeg ved f. Eks. mange Landkommuner, hvor man er lige saa højt oppe med Understøttelse til de trængende som i Købstadkommunerne. Men det vil, som sagt, være let at paavise Eksempler paa, at Karrigheden ude i Landkommunen har været den væsentligste Aarsag til, at trængende ere tagne ind til Købstaden for at blive forsørgede gennem dennes Forsørgelsesvæsen.

Det Forhold, jeg her har berørt, bidrager ogsaa til at fremelske et noget andet højst uheldigt Forhold, som jeg berørte forleden Dag, nemlig, at man i Købstadkommuner søger at arrangere sig saaledes, at man i særlig Grad viser Humanitet overfor de i Kommunen forsørgelsesberettigede. Det blev nævnt forleden Dag under Spørgsmaalet om Hjælpekasserne, hvorledes man i særlig Grad tager Sigte paa at føre sine egne fattige ind under denne mere humane Forsorg, og noget lignende kan nævnes for Alderdomsasylernes Vedkommende. I Købstæder, hvor der bygges Alderdomshjem, er det ogsaa saaledes, at man først og fremmest tager sine egne forsørgelsesberettigede ind i disse Asyler. Dette Forhold mener jeg ikke er rigtigt. Jeg finder det i høj Grad forkert, at det skal danne Grundlaget for Afgørelsen af disse Spørgsmaal; men saa længe vi have Forholdene med Hensyn til Refusionstakster og lignende ordnede, som Tilfældet er, er det forklarligt og forstaaeligt, at man i Kommunerne bestræber sig for i første Række at sørge for sine egne forsørgelsesberettigede. Et lignende Forhold gør sig gældende paa Skolevæsenets Omraade. Omkring i Købstadkommunerne oprettes der kommunale Mellemskoler, hvortil kun Børn fra Kommunen have Adgang. Det er ofte meget vanskeligt for dygtige og flittige Børn fra Landet at faa Adgang til disse Mellemskoler, fordi det i saa høj Grad er en kommunal Sag. Hvis i det hele taget denne Udvikling skal fortsættes — derom er der stærkt delte Meninger indenfor Skolekredse —, tror jeg, det vilde være heldigt, at Staten i langt højere Grad tager ogsaa denne Sag op til Løsning paa anden Maade end i

Øjeblikket. Der er ingen Mening i, at Børn fra Landet skulle have vanskeligere Adgang, ja, næsten slet ikke kunne faa Adgang til disse Skoler, i alt Fald langt fra paa samme Vilkaar og Betingelser som Børn fra Købstæderne.

Jeg tror, det vilde være heldigt, om man snarest muligt søgte at faa gennemført en Forandring paa disse Omraader, men det foreliggende Lovforslag vil neppe i saa Henseende kunne føre til nogen synderlig Forandring. Det er derfor glædeligt at se, at der er indledet et Samarbejde mellem Sogneraadforeningen og Købstadforeningen om alle disse Spørgsmaal, og det glæder mig, at den højtærede Indenrigsminister mente, at hele dette Spørgsmaal om Statens og Kommunernes Andel i de her nævnte Udgifter og mange andre Forhold vedrørende Kommunernes og Statens Anliggender burde underkastes en nærmere Prøvelse. Jeg vil i denne Forbindelse gerne spørge den højtærede Indenrigsminister, om han er til Sinds at ville tage Hensyn til det Krav, som er fremsat fra Købstadforeningen og Sogneraadforeningen om, at disse Spørgsmaal maa blive tagne op til Undersøgelse i en Kommission, hvad jeg tror vil være nødvendigt for Tilvejebringelsen af mere retfærdige Forhold paa dette Omraade, en Kommission, hvor Land- og Bykommuner være repræsenterede og kunde faa Lejlighed til at tales ved om de her omtalte Forhold.

Hvad det foreliggende Forslag angaar, kan jeg, som udtalt i Gaar, slutte mig til Tanken om at forhøje Statstilskuddet til Kommunerne. Ikke fordi det egentlig for mig er den mest tiltalende Ordning. Jeg finder, at det er at gaa en Omvej, at Staten først opkræver Beløbene ude i Kommunerne og lader dem gaa ind i Statskassen, og saa skal man bagefter til at se at fordele Pengene tilbage til Kommunerne. Jeg tror, det vilde være mere praktisk, at Staten straks fik den Andel i Udgifterne, som den bør have. Derved vilde meget Arbejde spares, og derved tror jeg ogsaa man vilde naa en betydeligt retfærdigere Ordning end den, man har i Øjeblikket, eller den, som kan opnaas efter Vedtagelsen af dette Forslag.

Medens jeg altsaa kan give min Tilslutning til Tanken om at forhøje Statstilskuddet til Kommunerne, vil jeg reservere min Stilling med Hensyn til Spørgsmaalet om de Uddelingsregler, som findes i dette Lovforslag, og jeg vil samtidig gerne henstille til Ministeren og til det